

Muitas procedūras – laišana brīvā apgrozībā – piemērošana transportlīdzekļiem

Transportlīdzekļa reģistrāciju Ceļu satiksmes drošības direkcijā var veikt tikai pēc muitas formalitāšu nokārtošanas.

Piesakot transportlīdzekli muitas procedūrai – laišana brīvā apgrozībā – un aizpildot importa muitas deklarāciju, tajā jānorāda preces muitas vērtība, kā arī jāiesniedz pavaddokumenti, kas pamato preces muitas vērtību. Primāri pamats preces muitas vērtībai ir rēķinā vai līgumā par tā iegādi norādītā darījuma vērtība.

Ja personas rīcībā nav šādu dokumentu, automobiļa muitas vērtību var noteikt pēc citām muitas vērtības noteikšanas metodēm, kas noteiktas Savienības Muitas kodeksā¹. Lietotu transportlīdzekļu muitas vērtība ir nosakāma pēc Savienības muitas teritorijā pieejamiem datiem, piemēram, pamatojoties uz neatkarīga nozares/kustamās mantas vērtētāja sniegtu viedokli. Ar importētāja piekrišanu muitas vērtības noteikšanai var izmantot arī muitas iestādes rīcībā esošās ziņas Transportlīdzekļu cenu katalogā.

Ja muitas iestādei rodas šaubas par deklarētās transportlīdzekļa muitas vērtības atbilstību normatīvo aktu nosacījumiem, piemēram, tā ir būtiski zemāka par muitas iestādes rīcībā esošajām ziņām attiecībā uz transportlīdzekļa cenu parastā tirdzniecības procesā pilnas konkurences apstākļos, deklarētā prece var tik laista brīvā apgrozībā pret iespējamā muitas parāda segšanai atbilstošu galvojumu (drošības naudu).

Atbilstoši ES Kombinētajai nomenklatūrai² precei – automobilis (transportlīdzeklis) tiek piemērota ievadmuitas nodokļa pamatlikme 10 % apmērā no preces muitas vērtības. Par preces importu maksājams arī PVN 21 % apmērā, kura aprēķināšanas un maksāšanas kārtība noteikta Pievienotās vērtības nodokļa likumā.

Prece tiek izlaista brīvā apgrozībā pēc normatīvajos aktos noteikto nodokļu samaksas.

Muitas deklarāciju iesniedz, izmantojot VID [Elektroniskās deklarēšanas sistēmu \(EDS\)](#). Muitas deklarācijas aizpildīšanai vajadzīgas specifiskas zināšanas par tiesību aktos noteiktajām prasībām – preču klasifikāciju, muitas vērtības noteikšanu, statistiskās vērtības aprēķināšanu u.c. – tāpēc ieteicams izmantot iespēju iecelt pārstāvi muitā (proti, pilnvarot kvalificētu muižošanas speciālistu, kas sniedz muižošanas pakalpojumus), kurš muitas formalitātes nokārto personas vietā. Šāds risinājums izmantojams arī gadījumā, ja persona pati nav EDS lietotājs.

Šī ir vispārīga informācija; par muitas formalitāšu kārtošanu transportlīdzekļiem no Krievijas Federācijas un Baltkrievijas Republikas papildus ir jāņem vērā ES sankciju regulējums.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 74. pants.

² 2024.gadā noteikta ar Komisijas 2023.gada 26.septembra Īstenošanas regulu (ES) 2023/2364, ar ko groza I pielikumu Padomes Regulā (EEK) Nr.2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu